

FALLVILTBEHANDLING - FREDA ARTER

RAPPORT FOR 1995

**OVERSIKT OVER INNKOMMET FALLVILT
OG
FALLVILTETS DØDSÅRSÅK**

Av

GUDBRAND STUVE

TURID VIKØREN

OG

ASTRID STOVNER

VETERINÆRINSTITUTTET

1996

Innhold	Side
1. Innledning	3
1.1 Prosjektets formål	
1.2 Prosjektbeskrivelse	
2. Prosedyre for innsamling og undersøkelse av fallvilt	4
3. Oversikt over innkommet materiale og diagnoser	4
3.1 Ulovlig felt/skutt	5
3.2 Traume	5
3.3 Kakeksi	6
3.4 Drukning	6
3.5 Infeksjonssjukdommer	6
3.6 Forgiftning	8
3.7 Andre funn	8
3.8 Negative funn	8
3.9 Uegnet materiale	8
4. Preparantenes oppfølging av vilkår gitt i tillatelsene	9
5. Miljøgiftanalyser	10
Tabell 1. Oversikt over mottatt materiale	11
Tabell 2. Oversikt over diagnoser	14
Tabell 3. Oversikt over saker som ikke er avsluttet	17
Vedlegg 1: Innsendelsesskjema	

1. Innledning

På oppdrag fra Direktoratet for naturforvaltning (DN) har Veterinærinstituttet (VI) i 1995 gjennomført rutinemessige undersøkelser av skrotter av fallvilt av freda arter der det er gitt utstoppingstillatelse. Prosjektet har tittelen: "Fallviltbehandling - freda arter".

1.1 Prosjektets formål

Fallviltbehandlingen har som hovedformål å bestemme dødsårsak til fallvilt av freda arter som det er søkt Fylkesmannen om utstoppingstillatelse for. Spesielt er det viktig å avsløre om viltet er ulovlig felt/skutt.

1.2 Prosjektbeskrivelse

Etter viltloven av 1981 er fallvilt Viltfondets eiendom. Også vilt som felles ulovlig eller etter særskilte bestemmelser utenom lovlig jakt, tilfaller Viltfondet. DN har anledning til å bestemme hva som skal skje med slikt vilt. Arbeidet med tildeling av fallvilt ble fra 01.01.93 delegert til Fylkesmennene. Unntatt fra retningslinjene er de store rovdyrene (bjørn, ulv, jerv, gaupe) som fortsatt skal behandles særskilt av DN.

Skrottene av fallvilt som Fylkesmennene har gitt tillatelse til å beholde, sendes fra autorisert preparant til VI for undersøkelse. Dette omfatter rutinemessig obduksjon, inkludert undersøkelse med hensyn på mulig skuddskade eller grunnlag for mistanke om forgiftning. I tillegg utføres mikrobiologiske, parasittologiske, toksikologiske og røntgenologiske undersøkelser der dette vurderes nødvendig. Dersom undersøkelsene viser at viltet er ulovlig felt/skutt eller forgiftet med åtegifter, skal det gis melding om dette til Fylkesmannen som har gitt tillatelsen, innen en frist på 6 uker etter at eksemplaret er mottatt ved VI.

Det skal føres statistikk over innkommet materiale og fallviltets dødsårsak

VI kan fritt benytte innsendt fallvilt til andre formål så lenge ikke annet er særskilt avtalt med DN.

2. Prosedyre for innsamling og undersøkelse

Skrotter av fallvilt som omfattes av prosjektet, sendes til VI av autorisert preparant innen 2 måneder fra innvilgning av søknad. Sammen med skrotten skal det leveres et skjema med opplysninger om preparant, kundens navn, referanse til tillatelse for å beholde fredet vilt til utstopping, art, funnsted og funndato. Preparanten skal dessuten gi opplysninger om fuglens vekt før flåing, eventuelle observasjoner gjort under flåing og mulig dødsårsak.

Fylkesmannen sender kopi av tillatelsen til å beholde fredet vilt for utstopping til VI slik at den kan sammenholdes med opplysningene gitt av preparanten.

Ved VI foretas en rutinemessig obduksjon av skrottene. Kjønn, antatt alder, hold og ventrikkelinhold registreres. Videre foretas en registrering av skader og eventuelle sjukelige forandringer. På grunnlag av de funn som gjøres ved den rutinemessige obduksjonen, vurderes behovet for mikrobiologiske, parasittologiske, histopatologiske og toksikologiske undersøkelser. Dersom det er grunnlag for mistanke om at viltet kan være ulovlig felt/skutt, foretas røntgenologisk undersøkelse av skrotten.

Obduksjonsfunnene alene eller sammenholdt med opplysninger gitt av preparanten gir grunnlag for å konkludere med dødsårsak.

Artsbestemmelse og registrering av eventuelle skader eller sjukelige forandringer på vinger, føtter og i hode- og halsregionen baseres på opplysninger gitt av preparanten. Det tas derfor forbehold om eventuelle feil i rapporten forårsaket av uriktige eller mangelfulle anamnesticke opplysninger.

3. Oversikt over innkommet materiale og diagnoser

I perioden 1.1. til 31.12.95 ble det mottatt materiale fra 757 fugler (752 skrotter og 5 hele fugler) fra autoriserte preparanter. Fordelingen av materialet på arter er vist i tabell 1.

Tabell 2 viser resultatene av undersøkelsene med hensyn på dødsårsak. Dødsårsak er delt inn i følgende kategorier; skutt, traume (buttflyvning, kollisjon med bil, kollisjon med

kraftledning, rovdyrdrept, osv.), kakeksi/sult (avkreftelse), drukning, infeksjonssjukdommer (bakterier, sopp og parasitter), forgiftninger, andre funn, negative funn og uegnet materiale.

I mange tilfeller påvises flere forhold som kan være av betydning med hensyn på dødsårsak. I slike tilfeller er de funn som vurderes å være av størst betydning, brukt som grunnlag for å angi dødsårsak.

3.1. Ulovlig felt/skutt

Av tabell 2 framgår det at 11 fugler var skutt. Dette utgjør 1,5 % av materialet. Det har vært en betydelig reduksjon i andelen fugler som er registrert skutt, i forhold til foregående år (1993 - 5,5% og 1994 - 1,9%). Det ansees imidlertid lite sannsynlig at årsaken er en reell reduksjon i ulovlig felling av freda arter. Det er mer sannsynlig at årsaken til nedgangen er at fugler som er skutt, avvises av preparantene, og at fuglene derfor ikke blir registrert i vårt prosjekt. Det er også et stort antall skrotter som ikke sendes inn til undersøkelse til tross for at det er gitt tillatelse. Det er også grunn til å anta at en del av disse fuglene kan ha vært skutt.

Alle de skutte fuglene var rovfugler eller ugler. I likhet med foregående år var andelen skutte haukugler høy. I alt 3 av 14 undersøkte fugler (21%) var skutt. For de øvrige artene var andelen skutte fugler lavt i forhold til antall undersøkte individer.

3.2. Traume

Traume utgjør den hyppigste dødsårsaken i materialet. Det ble vurdert å være dødsårsak hos 357 av de 757 undersøkte skrottene. Dette utgjør 47,2% av materialet. Resultatet av denne undersøkelsen er trolig lite egnet til å belyse hvilke årsaksforhold som er av størst betydning for bestandsreguleringen av våre rovfuglpopulasjoner. De fleste fuglene er funnet nær bebyggelse, ved kraftledninger, langs veier og på andre lokaliteter med sterk grad av menneskelig påvirkning på miljøet. Materialet er derfor selektert mhp. påvirkningsfaktorer relatert til menneskelig aktivitet. Resultatet viser imidlertid at dette er et betydelig problem for ville dyrs velferd.

Det er ikke foretatt noen nærmere kategorisering av hva slags traumer de forskjellige artene har vært utsatt for. Vi har imidlertid et klart inntrykk av at nattaktive arter som uglene, er mer utsatt for påkjørsel enn dagrovfuglene. Videre synes det å framgå at store fugler som hubro, havørn, kongeørn og svaner er svært utsatt for buttflyvninger mot kraftledninger.

3.3. Kakeksi

Kakeksi ble påvist som dødsårsak hos 15,6% av de undersøkte fuglene. Avkreftelse på grunn av sult er dermed en betydelig dødelighetsfaktor i dette materialet. Det er grunn til å anta at sult er av enda større betydning som bestandsregulerende faktor, spesielt for rovfuglene. Nedsatt ernæringstilstand og kondisjon vil dessuten være av betydning bl.a. ved å øke mottagelighet for sykdommer og gi en mer risikofylt atferd.

I følge anamnesticke opplysninger var en del av de kakektiske fuglene funnet innestengt i hus eller hytter. Dette er med på å bekrefte at menneskelig aktivitet har negativ effekt på viltets velferd (jfr. pkt. 3.2).

3.4. Drukning

Drukning var dødsårsak hos 3,0% av de undersøkte fuglene. For de artene som dykker i forbindelse med næringssøk, var drukning den hyppigste dødsårsaken. Blant annet var 90% av undersøkte smålommer, 66% av storlommer, 50% av gulnebbblommer, 100% av horndykkerne og 43% av praktærfuglene druknet. I følge opplysningene gitt av preparantene var disse fuglene stort sett fanget i fiskegarn.

3.5. Infeksjonssjukdommer

Skrotter som har ligget en tid, og i tillegg har vært frosset og tint opptil flere ganger, vil ha betydelig grad av kadaverøse forandringer. De er derfor lite egnet til mikrobiologiske undersøkelser. Med økende grad av kadaverose vil dessuten mulighetene for å oppdage sjukelige forandringer forårsaket av infeksjoner avta. Materialet som inngår i denne undersøkelsen, er således lite egnet til å undersøke mhp. infeksjonssjukdommer.

Det ble påvist sjukdommer forårsaket av infeksjoner som dødsårsak hos 1,8% av de undersøkte skrottene. Dette synes å indikere at infeksjonssjukdommer er av liten betydning som dødsårsak hos disse artene. Det er imidlertid grunn til å understreke at materialet er lite egnet til å belyse infeksjonssjukdommenes eventuelle bestandsregulerende betydning.

Aviær tuberkulose ble påvist som dødsårsak hos tre fugler. Av disse var to fjellvåker, henholdsvis fra Sørums kommuner i Akershus og Agdenes kommune i Sør-Trøndelag, og en kattugle med ukjent funnsted. Aviær tuberkulose forekommer sporadisk hos både rovfugl og andre fuglearter her i landet. Aviær tuberkulose har et kronisk forløp med gradvis svekkelse og avmagring. Rovfuglene vil trolig være spesielt utsatt for eksponering gjennom byttedyr som har aviær tuberkulose.

Hos 6 praktærfugl fra Hamarøy kommune i Nordland og en hvitkinngås fra Farsund kommune i Vest-Agder ble det påvist massive angrep av kratsere (*Polymorphus minutus* og *Filicollis anatis*). Dette er parasitter som forekommer relativt hyppig hos ærfugl. Ved massive angrep kan parasittene forårsake kronisk enteritt (tarmbetennelse) og avmagring.

Hos en ung fjellvåk fra Sykkylven kommune i Møre og Romsdal ble det påvist store mengder *Ascaridia sp.* (spolorm) i ventrikkel og tarm, og fuglen hadde enteritt (tarmbetennelse). Den var avkreftet, og parasittbyrden var trolig primær årsak til dette.

Hos ei taffeland fra Høyanger kommune Sogn og Fjordane, ei knoppsvane fra Hemnes kommune i Nordland og ei kattugle fra Surnadal kommune i Møre og Romsdal ble det påvist aerocystitt (luftsekkbetennelse) og pneumoni (lungebetennelse) forårsaket av infeksjon med soppen *Aspergillus fumigatus*.

Denne lidelsen kalles aspergillose og opptrer sporadisk hos fugl her i landet. Soppen finnes i naturen og smitte skjer ved inhalasjon av sopp sporer. Vanligvis har sjukdommen et kronisk forløp.

3.6. Forgiftning

Det ble påvist kronisk blyforgiftning hos 1 sangsvane (9%) fra Sørøysund i Finnmark. Ved obduksjon ble det påvist avmagring, og i kråsen var det rikelig med blyhagl. Ved kjemisk analyse av lever og nyre ble det påvist henholdsvis 69 og 70 µg Pb/g på våtvektbasis.

Grenseverdien for blyforgiftning settes vanligvis ved 5,0 µg Pb/g. Denne fuglen hadde derfor meget høy blybelastning og dødsårsaken var utvilsomt blyforgiftning.

3.7. Andre funn

Hos en musvåk fra Andebu kommune i Vestfold ble det påvist 3 hagl, men det ble ikke påvist ferske sårskader. I følge opplysningene gitt av preparanten var fuglen forsøkt rehabilitert, men ble avlivet på grunn av at den ikke tok til seg føde. Det ble derfor konkludert med at fuglen hadde vært beskutt tidligere, men at skadene ikke var letale.

Hos en hønsehauk fra Hemsedal kommune i Buskerud ble det påvist et innkapslet hagl i hjertesekken, men det ble ikke funnet sårskader i tilslutning til haglet. Det ble ikke nærmere klarlagt hvordan blyhaglet hadde funnet veien til hjertesekken.

3.8. Negative funn

Hos 28,5% av de undersøkte skrottene ble det ikke gjort spesielle funn. Det foreligger derfor ikke tilstrekkelig grunnlag til å konkludere med dødsårsak hos disse fuglene.

3.9. Uegnet materiale

2,0% av de innsendte skrottene var uegnet for undersøkelse på grunn av kadaverose.

4. Preparantenes oppfølging av vilkår gitt i tillatelsene.

En god del av skrottene som mottas ved VI, sendes inn mer enn 2 måneder etter at utstoppingstillatelsen har blitt innvilget. Den pålagte fristen for innsendelse oversittes således relativt hyppig av preparantene. I enkelte tilfeller har tillatelsene vært flere år gamle og gitt av Direktoratet for naturforvaltning før fylkesmennene fikk delegert ansvaret for behandlingen av disse sakene.

For å få en oversikt over hvordan preparantene følger opp vilkårene i tillatelsene, er det foretatt en opptelling av saker hvor Veterinærinstituttet har mottatt kopi av tillatelser gitt i perioden 24.5.93 til 1.11.95, men hvor vi pr. 31.12.95 ikke har mottatt skrottene. Tabell 3 viser resultatet for hvert fylke henholdsvis for 1993, 1994 og 1995.

I perioden fra juni 1993 til 31.12.95 har Veterinærinstituttet mottatt 2122 skrotter av fugl innenfor rammen av prosjektet "Fallviltbehandling - Freda arter". Vi har også mottatt 918 kopier av utstoppingstillatelser, utstedt før 1.11.95, uten at skrottene er levert inn til undersøkelse pr. 31.12.95. Dette innebærer at 30% av de fuglene som det er innvilget utstoppingstillatelse for, ikke sendes inn til undersøkelse i henhold til betingelsene gitt i tillatelsen. Årsaken til at skrottene ikke sendes inn, er ikke kjent. Det bør imidlertid iverksettes tiltak overfor preparantene for å sikre at de oppfyller vilkårene gitt i tillatelsene på en bedre måte.

Skjemaet som preparanten skal fylle ut og sende med skrotten, er ofte pakket i plastpose sammen med skrotten. Det gjør at skjemaene blir tilsølt av blod/blodvann fra skrotten. For å lette arbeidet med journalføring er det ønskelig at preparantene sikrer skjemaene mot å bli tilsølt. Dette gjøres best ved å samle alle skjemaene i samme sending i en forseglet plastpose. Skrottene må merkes tydelig slik at de kan identifiseres i forhold til skjemaene. Det er også ønskelig at innsender lager en samlet oversikt over alle skrotter i samme sending.

Det bør også innskjerpes overfor preparantene at skjemaene skal være nøyaktig utfylt med opplysninger om hvilken Fylkesmann som har gitt tillatelsen, tillatelsens referansenummer og

dato for utstedelse. Videre er det viktig å få angitt funnsted med nærmeste poststed, kommune og fylke. Dyrets vekt skal registreres før flåing.

Saksbehandlingen hos fylkesmennene og utformingen av brev med utstoppingstillatelser er ikke ensartet. I noen tilfeller unnlates det å sende kopi av tillatelser til Veterinærinstituttet. Det er ønskelig at både art og funnsted framgår av tillatelsen. Det må presiseres at forsendelsen skal skje i begynnelsen av uka, at den må være korrekt adressert (Veterinærinstituttet, Seksjon for vilthelse, Postboks 8156 Dep., 0033 Oslo) og at innsender betaler alle fraktutgifter. Manglende informasjon om hvem som skal betale frakten har bla. medført at enkelte preparanter sender skrotter i oppkrav til Veterinærinstituttet.

Vi har utarbeidet et nytt skjema for bruk ved innsendelse av skrotter. Det er ønskelig at det nye skjemaet distribueres til preparantene og tas i bruk umiddelbart. Det nye skjemaet følger som vedlegg til denne rapporten.

5. Miljøgiftanalyser

Av ressursmessige hensyn er det foretatt kjemiske analyser mhp. miljøgifter bare fra 22 fugler. Av disse ble 1 hvittkinngås, 4 knoppsvaner, 11 sangsvaner, 1 grønnspett og 3 svartspetter analysert med hensyn på bly. For øvrig er det foretatt analyse for klorerte hydrokarboner og kvikksølv hos 1 kongeørn og 1 hubro. Resultatene av disse analysene lå innenfor forventet belastningsnivå.

Det er tatt ut lever og nyre for lagring i organbank fra 111 fugler. For artene fiskeørn (4), havørn (24), kongeørn (4), jaktfalk (3), vandrefalk (1), dvergfalk (40), tårnfalk (14) og hubro (12) er det tatt ut materiale fra alle skrotter som var egnet. Det er også tatt ut materiale for lagring i organbank av andre rovfugl- og uglearter fra områder som inngår i programmet for terrestrisk naturovervåkning (TOV). Data om funnsted, funndato, antatt alder, kjønn, ernæringstilstand og obduksjonsfunn for disse fuglene er registrert i VIs journalsystem.

Tabell 1. Oversikt over arter og antall skrotter som inngår i prosjekt; "Fallviltbehandling - Freda arter" for 1995.

Art	Antall skrotter
LOMMER, GAVIIFORMES	
Smålom, <i>Gavia stellata</i>	10
Storlom, <i>Gavia arctica</i>	3
Gulnebbblom, <i>Gavia adamsii</i>	2
LAPPEDYKKERE, PODICIPEDIFORMES	
Horndykker, <i>Podiceps auritus</i>	3
ANDEFUGLER, ANSERIFORMES	
Hvitkinngås, <i>Branta leucopsis</i>	1
Knoppsvane, <i>Cygnus olor</i>	4
Sangsvane, <i>Cygnus cygnus</i>	11
Taffeland, <i>Aythya ferina</i>	1
Ærfugl, <i>Somateria mollissima</i>	1
Praktærfugl, <i>Somateria spectabilis</i>	14
ROVFUGLER, FALCONIFORMES	
Fiskeørn, <i>Pandion haliaetus</i>	4
Vepsevåk, <i>Pernis apivorus</i>	2
Havørn, <i>Haliaeetus albicilla</i>	24
Hønsehauk, <i>Accipiter gentilis</i>	140
Spurvehauk, <i>Accipiter nisus</i>	199
Fjellvåk, <i>Buteo lagopus</i>	20
Musvåk, <i>Buteo buteo</i>	10
Kongeørn, <i>Aquila chrysaetos</i>	4

Tabell 1. Fortsatt fra forrige side.

Art	Antall skrotter
Jaktfalk, <i>Falco rusticolus</i>	3
Vandrefalk, <i>Falco peregrinus</i>	1
Dvergfalk, <i>Falco columbarius</i>	44
Tårnfalk, <i>Falco tinnunculus</i>	14
TRANEFUGLER, GRUIFORMES	
Trane, <i>Grus grus</i>	1
VADE-, MÅKE- og ALKEFUGLER, CHARADRIIFORMES	
Kvartbekkasin, <i>Lymnocyptes minimus</i>	2
Dvergmåke, <i>Larus minutus</i>	1
UGLER, STRIGIFORMES	
Hubro, <i>Bubo bubo</i>	12
Hornugle, <i>Asio otus</i>	18
Jordugle, <i>Asio flammeus</i>	9
Perleugle, <i>Aegolius funereus</i>	36
Spurveugle, <i>Glaucidium passerinum</i>	18
Haukugle, <i>Surnia ulula</i>	14
Kattugle, <i>Strix aluco</i>	116
Lappugle, <i>Strix nebulosa</i>	2
NATTRAVNER, CAPRIMULGIFORMES	
Nattravn, <i>Caprimulgus europaeus</i>	2

Tabell 1. Fortsatt fra forrige side.

Art	Antall skrotter
SPETTEFUGLER, PICIFORMES	
Grønnspekk, <i>Picus viridis</i>	1
Svartspekk, <i>Dryocopus martius</i>	3
Hvitryggspekk, <i>Dendrocopos leucotos</i>	1
Dvergspekk, <i>Dendrocopos minor</i>	1
SPURVEFUGLER, PASSERIFORMES	
Nøttekråke, <i>Nucifraga caryocatactes</i>	2
Kornkråke, <i>Corvus frugilegus</i>	1
Kjernebiter, <i>Coccothraustes coccothraustes</i>	2

Tabell 2. Diagnoser stilt på fallvilt som inngår i prosjekt; "Fallviltbehandling - Freda arter" i 1995.

Art	Skutt	Traume	Kakeksi sult	Drukning	Infeksjons- sjukdommer	Forgiftning	Andre funn	Negative funn	Uegnet materiale
Smålom	-	1	-	9	-	-	-	-	-
Storlom	-	-	-	2	-	-	-	1	-
Gulnebbloom	-	-	-	1	-	-	-	1	-
Horndykker	-	-	-	3	-	-	-	-	-
Hvitkinngås	-	-	-	-	1	-	-	-	-
Knoppsvane	-	1	-	-	1	-	-	2	-
Sangsvane	-	5	1	-	-	1	-	4	-
Taffeland	-	-	-	-	1	-	-	-	-
Ærfugl	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Praktærfugl	-	1	-	6	6	-	-	1	-
Fiskeørn	-	2	1	1	-	-	-	-	-
Vepsevåk	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Havørn	1	13	-	-	-	-	-	10	-
Hønehauk	4	64	26	-	-	-	1	43	2
Spurvehauk	2	105	18	-	-	-	-	69	5

Tabell 2. Fortsatt fra forrige side.

Art	Skutt	Traume	Kakeksi sult	Drukning	Infeksjons- sjukdommer	Forgiftning	Andre funn	Negative funn	Uegnet materiale
Fjellvåk	-	7	8	-	3	-	-	2	-
Musvåk	-	5	1	-	-	-	1	3	-
Kongeørn	-	2	1	-	-	-	-	1	-
Jaktfalk	1	-	1	-	-	-	-	1	-
Vandrefalk	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Dvergfalk	-	29	5	-	-	-	-	8	2
Tårnfalk	-	9	3	-	-	-	-	2	-
Trane	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Kvartbekkasin	-	1	-	-	-	-	-	1	-
Dvergmåke	-	-	1	-	-	-	-	-	-
Hubro	-	5	4	-	-	-	-	3	-
Hornugle	-	9	5	-	-	-	-	4	-
Jordugle	-	8	-	-	-	-	-	-	1
Perleugle	-	17	9	-	-	-	-	7	3
Spurveugle	-	5	2	-	-	-	-	11	-

Tabell 2. Fortsatt fra forrige side.

Art	Skutt	Traume	Kakeksi sult	Drukning	Infeksjons- sjukdommer	Forgiftning	Andre funn	Negative funn	Uegnet materiale
Haukugle	3	6	2	-	-	-	-	3	-
Kattugle	-	48	29	-	2	-	-	36	1
Lappugle	-	1	1	-	-	-	-	-	-
Nattravn	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Grønnspekk	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Svartspekk	-	3	-	-	-	-	-	-	-
Hvitryggspett	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Dvergspett	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Nøttekråke	-	1	-	-	-	-	-	1	-
Kornkråke	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Kjernebiter	-	1	-	-	-	-	-	1	-
Totalt	11	357	118	23	14	1	2	216	15
%	1,5	47,2	15,6	3,0	1,8	0,1	0,3	28,5	2,0

Tabell 3. Antall saker som ikke er avslutta pr. 31.12.95 (utstoppingstillatelse gitt før 1.11.95 uten at skrottene er mottatt for undersøkelse pr. 31.12.95).

Fylke	Antall ikke avslutta saker		
	Tillatelser gitt i 1993	Tillatelser gitt i 1994	Tillatelser gitt i 1995
Østfold	19	30	32
Oslo og Akershus	10	13	37
Hedmark	6	26	7
Oppland	-	4	3
Buskerud	21	34	59
Vestfold	12	21	70
Telemark	2	6	47
Aust-Agder	-	13	39
Vest-Agder	3	27	50
Rogaland	9	26	21
Hordaland	4	5	24
Sogn og Fjordane	2	4	8
Møre og Romsdal	5	59	16
Sør-Trøndelag	5	34	13
Nord-Trøndelag	1	1	17
Nordland	1	3	12
Troms	2	25	22
Finnmark	-	2	-
DN	-	2	2
Totalt	102	337	479